

Mötesanteckningar samråd mänskliga rättigheter 11 september 2024

Mötesdatum: 11 september 2024

Tid: Kl. 13:00-16:00.

Plats: Regionens Hus Göteborg, lokal: Ångloket

Deltagande organisationer:

Antidiskrimineringsbyrån Fyrbodals/Integrationsforum mot rasism
Antidiskrimineringsbyrån Väst
EDCS
MÄN för jämställdhet Göteborg
Personligt ombud Bräcke diakoni
Svenska Muslimer för Fred och Rättvisa Region Väst
#utanskyddsnet

Förhindrade organisationer:

IM – Individuell Människohjälp
Svenska Röda Korset
Göteborgs Stadsmission
Integrationsnätverk Göteborg
RFSU Göteborg

Övriga deltagare:

Malin Carlsson (V), ordförande beredningen för mänskliga rättigheter
Anne-Marie Ekström (L), vice ordförande beredningen för mänskliga rättigheter
Ann-Sofie Mellqvist, nämndsamordnare beredningen för mänskliga rättigheter, VGR
Sofia Nilsson och Sara Tedsjö, regionutvecklare, Kunskapscentrum för jämlik vård, VGR (punkt 6)

1. Välkomna!

Mötets ordförande Malin Carlsson hälsar alla deltagare välkomna till dagens möte samt förklarar mötet öppnat.

2. Presentationsrunda samt incheckning med deltagarnas förväntningar inför höstens samrådsarbete

Vi startade med en runda med namn och organisation för samtliga deltagare. Särskilt välkommen ny representant för organisationen Svenska Muslimer för Fred och Rättvisa Region Väst. Malin Carlsson (V) är ny ordförande i beredningen för mänskliga rättigheter och ny representant i samrådet.

IM – Individuell Människohjälp har till dagens möte meddelat att organisationen tyvärr lämnar sin plats i samrådet, på grund av neddragningar i organisationen. Det innebär att det finns en plats ledig i samrådet, förslag på tänkbara organisationer från samrådet: Mentor och Risk. Finns ytterligare förslag så maila gärna dessa till Emma Broberg.

Följande lyftes under incheckningen "Förväntningar inför höstens samrådsarbete:

- Utveckla regionen mot mer jämställdhet på arbetsmarknaden.
- Fortsätta ta del av VGR:s arbete och ha möjlighet att föra fram synpunkter.
- Möjlighet att skicka in tre inspel, för- och nackdelar, om aktuella saker att lyfta på kommande samråd, som gjordes i samband med digitalt utanförskap.
- Frågor tas med från samrådet men "hur", vad blir nästa steg? Fördjupningsområden är bra men vad är det egentligen vi kan påverka. Vad förväntas vi egentligen tycka om?
- Ett forum för att lära av varandra. Samtalet har blivit bättre. Blir intressant att se vad det blir för skillnad.
- Bemötande i vården, till exempel kring transvården. Fortsatt arbete med alla sju diskrimineringsgrunderna.
- Lära sig mer om uppdraget. Lyssna på organisationerna och lära.

3. Godkännande av dagordningen samt anmälan av eventuella övriga frågor

Dagordningen godkändes.

Remiss trafikförsörjningsprogrammet tas upp under punkt 8.

4. Återkoppling från föregående möte 20 maj

Mötesanteckningarna – finns det synpunkter?

Inga synpunkter lämnades. Mötesanteckningarna lades därmed till handlingarna.

Återkoppling av presidiets bedömning av samråd mänskliga rättigheters medskick till beredningen från 20 maj

- Det är viktigt med en nära koppling mellan patientnämnden och beredningen för mänskliga rättigheter. De strukturella aspekterna kopplade till mänskliga rättigheter och diskriminering som patientnämnden ser, är viktigt att beredningen för mänskliga rättigheter får del av.
Presidiets bedömning: BMR:s presidium tar initiativ till presidiummöte med patientnämndernas presidier, för att diskutera samverkan.

Återkoppling från tvärsamrådet 20 maj

Dokumentation från Tvärsamråd 2024-05-20 finns att ta del av på VGRs webbplats [Dialog och samråd - Västra Götalandsregionen \(vgregion.se\)](https://vgregion.se) i form av:

- Powerpointpresentation
- Film med några deltagares synpunkter på dagen
- Sammanställning av inspel till omställningen av hälso- och sjukvården.

Inspelen från tvärsamrådet har gått till ansvariga för omställningen av hälso- och sjukvården, som kommer att ta med detta som ett av flera underlag i det fortsatta utvecklingsarbetet. Fördjupad återkoppling kring det här kommer att ges till samrådet längre fram.

5. Återkoppling från beredningen för mänskliga rättigheter 30 maj samt Budget 2025 för Västra Götalandsregionen

Malin Carlsson (V) och Anne-Marie Ekström (L) återrapporerar från beredningen för mänskliga rättigheter den 30 maj.

[Se handlingar från BMR den 30 maj 2024](#)

Budget 2025 för Västra Götalandsregionen

Regionfullmäktige har beslutat om VGR:s budget för 2025. När det gäller mänskliga rättigheter betonar budgeten att "Västra

Götalandsregionen ska vara en pådrivande aktör och en föregångare för ett jämlikt samhälle där skillnader i livsvillkor och hälsa minskar, och där de mänskliga rättigheterna står i centrum”.

I nästa steg tar nämnder och styrelser fram detaljbudgetar för hur VGR:s verksamheter ska jobba med frågorna.

Budgeten för Västra Götalandsregionen 2025 bifogas mötesanteckningarna, tillsammans med den power point-presentation som visades under mötet över utdrag om mänskliga rättigheter.

6. Fördjupning: VGR:s arbete med jämlik hälso- och sjukvård samt arbete mot rasism i vården

Sofia Nilsson och Sara Tedsjö, regionutvecklare, Kunskapscentrum för jämlik vård (KJV), berättar om KJV:s uppdrag och arbete samt VGR:s arbete mot rasism i vården.

KJV har funnits sedan 2009. Uppdraget är att identifiera och uppmärksamma omotiverade skillnader i hälso- och sjukvården och att göra något åt det. Verksamheten har ett särskilt fokus på området etnicitet och migration under år 2024-2025. För mer information om KJV:s uppdrag och arbete, se: [Information om KJV:s uppdrag och arbete](#)

Exempel på insatser för att motverka rasism i vården:

- [Riva hinder – ett verktyg för mer jämlik vård och hälsa genom kulturell medvetenhet](#)
- [Webbinarium – Så kan vi motverka rasism i vården](#)
- [Inspelade webinarier om migrationsrelaterad psykisk ohälsa och hälsoundersökningar av asylsökande mfl](#)
- [Inspelat webinarium om rätten till vård](#)
- [Rutin vid kränkning mot patient och närstående](#)
- [Socialstyrelsens webbutbildning som ska stötta arbetet mot rasism i vården](#)

Diskussion utifrån följande frågor:

Vilka frågor ser samrådets deltagare som viktigast att jobba med kopplat till området rasism i vården? Vad får ni till er i era organisationer?

Samrådets reflektioner:

- Vårdpersonal har ofta självbilden att de inte har några fördomar, vilket inte alltid stämmer. I England finns exempel på så kallade

insiktsutbildningar för vårdpersonal som handlar om att få syn på sina egna fördomar.

- Intersektionalitet är svårt, att hålla isär vad som är vad.
- Det är viktigt att utbildning om rasism och diskriminering ingår i vårdens grundutbildningar. Det ska inte vara en valfri utbildning när en arbetar i vården.
- Arbetsgivarperspektiv, borde finnas innan.
- Förväntad upplevelse hos patienten påverkar hur det faktiska bemötandet blir.
- Informera om att det går att vända sig till civila samhället. Det kan vara läskigt att vända sig direkt till vårdgivaren.

I KJV:s arbete är det viktigt att lyssna in erfarenheter och behov från berörda målgrupper, i detta fall personer som utsätts för rasism. Vad har samrådets organisationer för tankar om hur KJV kan göra det på bästa sätt?

Frågan hanns inte med. Skicka gärna inspel till Sara och Sofia eller till Emma.

Den power point-presentation som visades under fördjupningen bifogas mötesanteckningarna.

7. Översyn av VGR:s hållbarhetsmål Information om processen med översyn av VGR:s hållbarhetsmål, samt kommande dialoger med beredningen för mänskliga rättigheters samråd

VGR:s hållbarhetsmål kommer att ses över och samlas i ett gemensamt måldokument, för social och miljömässig hållbarhet. De sex övergripande målen behålls:

- God hälsa och välbefinnande
- Jämlikhet och lika rättigheter
- Tillit, trygghet och delaktighet
- Resurseffektivt och giftfritt
- Låg klimatpåverkan
- Främja biologisk mångfald

Delmålen ses över och delmål som är giltiga till och med 2025 revideras. En ny remissversion tas fram till hösten 2025 och beslut om de nya hållbarhetsmålen planeras till mars 2026.

Samråden kommer att involveras under processen, närmast genom dialoger på mötet i november.

8. Övriga frågor

Remiss Trafikförsörjningsprogrammet 2026-2029

Ett nytt trafikförsörjningsprogram håller på att tas fram, som handlar om kollektivtrafiken i Västra Götaland. Beredningen för mänskliga rättigheters samråd träffade hösten 2023 processledningen för arbetet med trafikförsörjningsprogrammet och förde dialog om inspel till processen.

VGR:s politiska Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnd väntas fatta beslut om att sända ut förslag till program samt strategisk plan för kollektivtrafik på jämlika villkor den 26 september. Remisstiden beräknas därefter pågå från oktober 2024 till och med mars 2025. Samtliga organisationer i beredningen för mänskliga rättigheters samråd kommer ges möjlighet att svara. Även beredningen för mänskliga rättigheter planerar att lämna remissvar.

9. Finns det frågor från dagens möte som samrådet önskar sända vidare till beredningen för mänskliga rättigheter via presidiet?

Följande medskick sändes från samrådet till beredningen via presidiet:

- Hur kan VGR arbeta med frågor om bemötande, diskriminering och rasism systematiskt och på djupet så att det når ut i hela organisationen? Att arbeta mot rasism och diskriminering görs till stor del genom enstaka insatser och det är i mångt och mycket valfritt för verksamheterna att arbeta med frågorna.

10. Nästa möte 5 november + samrådsmöten 2025

Nästa samrådsmöte äger rum den **5 november kl. 9-12** på Regionens Hus Göteborg, lokal: Kupén.

Förslag till punkter på dagordningen

- Översyn av VGR:s hållbarhetsmål
- Uppdragsbeskrivningen för regionalt uppdrag samverkansansvarig krisstöd (där samverkan ska ske med bland annat det civila samhället)

Datum för samrådsmöten 2025

Årets första samrådsmöte bestäms till tisdag **28/1 kl. 13-16.**

Samrådet kommer vidare under 2025 att mötas april, september och november. Malin, Anne-Marie och Emma återkommer med förslag på dagar för dessa möten på nästa möte.

Tvårsamråd 2025 föreslås ske maj/juni. Mer information kommer till samrådet framöver.

11. Utcheckning

Vi gick en avslutande runda med deltagarnas tankar om mötet.

12. Mötets ordförande förklarar mötet avslutat

Mötets ordförande Malin Carlsson tackade deltagarna för dagens möte och förklarade mötet avslutat.